

רע"פ 2057/19 - פתחי מרזוק נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2057/19

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: פתחי מרזוק

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בתיק עפ"ג 51589-01-19 מיום 14.3.2019 שניתן על ידי כב' השופט העמית י' גריל; כב' השופט א' לוי וכב' השופטת העמיתה ש' שטמר ובקשה לעיכוב ביצוע גזר דין

בשם המבקש: עו"ד סאלח מרזוק

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט העמית י' גריל, השופט א' לוי והשופטת העמיתה ש' שטמר) מיום 14.3.2019 בעפ"ג 51589-01-19, בגדרו התקבל ערעורה של המשיבה על קולת העונש שהוטל בגזר דינו של בית משפט השלום בחדרה (כב' השופט א' קפלן) בת"פ 15621-06-18.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע על פי הודאתו לפני בית משפט השלום בעבירה של הסעת תושב זר שלא כדין, לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן: חוק הכניסה לישראל) וכן בעבירה של העסקת תושב זר שלא כדין, לפי סעיף 12ב2(א)(2) לחוק הכניסה לישראל. על פי עובדות כתב האישום, המבקש העסיק חמישה מתושבי עמוד 1

הרשות הפלסטינית שלא היו ברשותם אישורי שהייה כדין בישראל (להלן: השהים הבלתי חוקיים). שלושה מהשהים הבלתי חוקיים הועסקו לתקופה בת חודש; אחד הועסק לתקופה בת חודשיים; והאחרון הועסק לתקופה בת שבועיים. כמו כן, הסיע המבקש את השהים הבלתי חוקיים בכל יום ממחסום אל ריחאן ועד למקום שבו העסיקם בחריש.

2. ביום 19.12.2018 גזר בית המשפט השלום את דינו של המבקש. בית המשפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם בגין כלל העבירות בהן הורשע המבקש נע בין מאסר על תנאי לבין שמונה חודשי מאסר. בקביעת העונש בתוך המתחם, התחשב בית המשפט בהודאת המבקש, בהבעת חרטתו ובעברו הפלילי הזניח. עוד ציין בית המשפט כי שירות המבחן התרשם שהמבקש אדם נורמטיבי שאינו מעורב בפלילים, אשר חווה קשיים כלכליים והמליץ על ענישה חינוכית של שירות לתועלת הציבור. בית המשפט השלום קיבל את המלצת שירות המבחן וגזר על המבקש שירות לתועלת הציבור בהיקף של 120 שעות ומאסר על תנאי.

3. המשיבה ערערה על קולת העונש. בערעור נטען כי העונש שנגזר על המבקש בבית משפט השלום חורג באופן משמעותי מרמת הענישה המקובלת בעבירות שבהן הורשע. לטענת המשיבה, הסעת שוהים בלתי חוקיים בגבולות המדינה יוצרת סיכון ביטחוני לשלום הציבור ופוגעת קשות ביכולת המדינה לפקח אחר זהות הבאים בשעריה. לפיכך, לדידה, לא ניתן משקל מספיק להרתעה הדרושה בעבירות מסוג שבו הורשע המבקש. בנוסף, טענה המשיבה כי שגה בית משפט השלום משהקל משמעותית עם המבקש, בעוד המחוקק רואה בתופעה של הסעת שוהים בלתי חוקיים כחמורה ביותר, כפי שניתן ללמוד מהחמרת הענישה בגין עבירות אלה במסגרת חוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 29 והוראות שעה), התשע"ח-2018 (להלן: תיקון 29).

לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים, קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המשיבה וקבע כי יש מקום להתערב בעונש שגזר בית משפט השלום בשל היעדר ביטוי מספק לחומרה הטמונה בעבירות שביצע המבקש, ובשל הצורך להרתיע מפני ביצוע עבירות אלו. בית המשפט קבע כי אין המדובר במקרה חד פעמי של העסקה והסעה, אלא בהעסקה ובהסעה של חמישה שוהים בלתי חוקיים ולתקופה ממושכת של עד חודשיים. בנוסף, הדגיש בית המשפט קמא, כי למרות שהמבקש ביצע את העבירות לאחר תיקון 29 של חוק הכניסה לישראל, אשר החמיר את הענישה בגין העבירות שיוחסו למבקש, גזר בית המשפט את דינו של המבקש לפי המצב המשפטי ששרר טרם כניסתו לתוקף של התיקון, כפי שנתבקש בכתב האישום.

לפיכך, העמיד בית המשפט המחוזי את עונשו של המבקש על חמישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה לתקופה בת ארבעה חודשים וקנס בסך 5,000 ש"ח או 60 יום מאסר תחתיו.

על פסק דין זה הוגשה בקשת רשות הערעור שלפניי.

נימוקי הבקשה

4. המבקש סבור כי בקשתו מעלה שאלה משפטיות החורגת מעניינו הפרטי. לטענתו, בית המשפט המחוזי חרג באופן משמעותי ממתחם העונש ההולם בעבירות דומות טרם כניסתו לתוקף של תיקון 29 של חוק הכניסה לישראל. לדידו, שגה בית המשפט בקבעו עונש של פסילת רישיון וקנס, מכיוון שרכיבי ענישה אלו הוספו לעבירות שבהן הורשע

המבקש רק במסגרת תיקון 29 לחוק הכניסה לישראל, שאינו חל על כתב האישום שהוגש בעניינו. עוד טוען המבקש כי בית המשפט קמא טעה שעה שלא ייחס משקל ראוי בגזירת העונש לכך שהשוהים הבלתי חוקיים שהסיע היו בעלי אישורי כניסה לקו התפר, וכן לעובדה כי הסיעם למרחק שאינו רב. בשל כל האמור עתר המבקש לביטול פסק דינו של בית המשפט המחוזי ולהותרת העונש שגזר בית משפט השלום.

דיון והכרעה

5. לאחר עיון בבקשה ובצדפותיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

כידוע, הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בהם עולה שאלה בעלת חשיבות ציבורית או כללית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים (ר"ע 103/83 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123 (1982)), או במקרים יוצאי דופן בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 3667/14 קראדי נ' מדינת ישראל (1.6.2014); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)). סבורני כי הבקשה אינה עומדת באמות מידה אלו, משום שהיא אינה מעלה סוגיות כגון דא וכל הטענות המנויות בגדרה נוגעות לנסיבותיו הפרטניות של המבקש, ואינן מצדיקות מתן רשות ערעור.

יתרה מכך, הבקשה נסובה כולה סביב חומרת העונש שהושת על המבקש. רשות ערעור במקרים מסוג זה תינתן במקרים חריגים בלבד, בהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה הראויה והמקובלת בעבירות דומות (רע"פ 4491/14 סורן נ' מדינת ישראל (29.6.2014); רע"פ 9137/16 שריג נ' מדינת ישראל (26.3.2018)). גם פער ענישה בין הערכאה הדיונית לבין ערכאת הערעור כשלעצמו, אינו מצדיק, דרך כלל, מתן רשות ערעור, והדבר תלוי בנסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה (רע"פ 8531/15 עליה נ' מדינת ישראל (14.12.2015)).

6. בענייננו, העונש שהושת על המבקש איננו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת והמקובלת, במקרים דומים, במידה שמצדיקה התערבות ב"גלגול שלישי". התערבות בית המשפט המחוזי בענישה נעשתה תוך איזון ראוי בין מכלול השיקולים הצריכים לעניין, לרבות השיקולים שהעלה המבקש בבקשה שלפניי, כגון: הנפקת אישורי כניסה לקו התפר שהחזיקו השוהים הבלתי חוקיים; הקרבה שבין חריש לקו התפר; והמלצת שירות המבחן.

7. עוד יוער, כי בניגוד לטענת המבקש, העונשים שהשית בית המשפט המחוזי על המבקש נכללו בחוק הכניסה לישראל ובמדיניות הענישה הנוהגת גם טרם כניסתו לתוקף של תיקון 29 (ראו, למשל, רע"פ 7726/13 נסאסרה נ' מדינת ישראל (8.1.2014)). בנסיבות אלו לא מצאתי טעם טוב להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי.

סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ד באדר ב' התשע"ט (21.3.2019).

שׁוֹפֵט
